

Abstrakt

Žijeme v druhé dekádě 21. století a do našich životů stále více pronikají moderní technologie. Předložená práce má být příspěvkem do diskuze o efektivním uplatnění moderních informačních technologií v kartografické tvorbě, o jejich estetických a uživatelských hodnotách, o hledání dnešních možností kreativního přístupu při produkci kartografických děl a o vztahu umění a kartografie. Práce shrnuje dosavadní desetiletou činnost autora na poli humanitního přístupu ke kartografické tvorbě, dále pak četné terénní výzkumy mezi uživateli kartografických děl, dva výzkumné projekty podpořené Grantovou agenturou Univerzity Karlovy a je pokračováním jeho ročníkové a diplomové práce.

Jako teoretických východisek (kapitola 2) je v práci využito v kartografickém oboru téměř neznámých inspiračních zdrojů. V první řadě je to vývoj pojmu »umění« a jeho významu pro kartografii, kde se informačním zdrojem stala práce představitele filozofické hermeneutiky Hans-Georga Gadamera, z kartografů pak Eduarda Imhofa a v českém kontextu Karla Kuchaře. Diskutován je mimo jiné i rozpor užitných a estetických funkcí kartografického díla. Druhým významným pilířem se pak v práci stává metafora kartografického díla jako obrazu reality kolem nás a všechny s tím související vztahy: vztah kartografického díla a jejího uživatele, vztah reality a kartografického díla a vzájemný vztah kartografických děl. Vyústěním této části je shrnutí, co vlastně může být krásné a podléhat tak estetickému hodnocení. Jako příkladu je využito analýzy starých map a jejich grafických elementů.

V metodologické části (od kapitoly 3) práce je řešen návrh hodnocení kartografických děl z hlediska estetiky a použitelnosti včetně pojmového vymezení. Základem jsou zde různé metody a přístupy k hodnocení kartografických děl, multikriteriální hodnocení a jeho principy. Důraz je přitom kladen na zapojení uživatele do procesu hodnocení kartografického díla. Součástí práce je rovněž hledání možností objektivizace a kvantifikace hodnocení z hlediska estetiky a použitelnosti (kapitola 4). V tomto smyslu práce vedle multikriteriálního hodnocení a dalších matematických metod spatřuje další možnosti v implementaci fuzzy metod do hodnocení. Kromě toho však práce představuje dosavadní snahy kvantifikovat krásu v (nejen) uměleckých dílech. V závěru metodologické části je stručně představen softwarový nástroj EvalMap vytvořený ve spolupráci s Matematicko-fyzikální fakultou UK, u něhož se v blízké době očekává testování.

V praktické části (kapitola 5 a částečně 6) jsou představeny jednak jednotlivé dílčí terénní výzkumy, při nichž byly použity různé výše uvedené metody hodnocení kartografické produkce, jednak projekt kreativních map hledající v praxi možnosti kreativity v současné kartografické tvorbě. Tato část je zároveň přemostěním k vizím, diskuzi a závěrům (částečně kapitola 6 a 7) o budoucnosti kreativity v kartografické praxi a humanitním přístupu v kartografické teorii a také hodnocení kartografické produkce jejími uživateli.

Klíčová slova: estetické hodnoty kartografických děl, umění a kartografie, hodnocení kartografických děl, objektivizace, kvantifikace, použitelnost, uživatelská vstřícnost